

ČESKÁ KOMORA
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ
ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

Sokolská 15, 12000 Praha 2, tel.: 2 270 90 111, e-mail: bim@ckait.cz

Vážený pan
Tomáš Prokeš

odbor Koncepce BIM
Česká agentura pro standardizaci
Biskupský dvůr 1148/5
110 00 Praha 1

V Praze, dne 12.8.2019

Vážený pane Prokeši,

Předem děkujeme za poskytnutí rozpracovaného dokumentu *Zadávání veřejných zakázek, smlouvy a projektové řízení, Koncepce metodik a výstupů* k uplatnění možných připomínek. Dokument byl předám členům komise BIM a technické komise v rámci ČKAIT. Na základě obdržených připomínek k textu a obecného pohledu na dokument níže posíláme následující názor.

Obecně stále většina členů zastává názor, že k využití a aplikaci informačního modelování staveb není nezbytnou podmínkou zavedení projektového řízení a používání smluvních podmínek FIDIC a ani užití elektronického podpisu apod. Určitě neříkáme, že způsobem vedení veřejných soutěží ve stavebnictví jsme plně spokojeni a je vhodné vést diskusi ve vazbě na připravovanou rekonstrukci stavebního práva a případnou revizi zákona o zadávání veřejných zakázek. Dále se nedomníváme, že způsob a forma zadávání veřejných zakázek a definování projektového řízení je předmětem koncepce BIM, tj. vytváření výstupů odboru BIM agentury ČAS v dané oblasti překračuje mandát daný koncepcí. Dle našeho názoru má odbor BIM agentury ČAS v dané oblasti naplnit jen co je dáno bodem 20 z usnesení vlády č. 682/2017, tj. Vytvoření metodiky BIM pro postup při zadávání veřejných zakázek, což je v koncepci uvedeno jako „**vytvořit metodiku pro zadavatele veřejných zakázek při využití metody BIM tak, aby vyhovovala posuzování na dodržení všech pravidel pro veřejné zakázky**“. Z této věty a kontextu koncepce BIM očekáváme jen popis specifik zadávací dokumentace a smluv pro metodu BIM jako takovou, tj. obsah a rozsah BEP, BIM protokolu, výběru CDE apod. Vše ostatní je dle našeho názoru v gesci MMR a jejího příslušného odboru. Kapitola 2 předloženého dokumentu, která uvedený postup obsahuje je dle našeho názoru tendenční.

Další zásadní připomínkou je zavádění nového zákonného prostřední a nové terminologie, jako například „smlouvy pro výstavbu“. V českém právním rámci je se využívá název Smlouva o dílo (na zpracování projektové dokumentace a související výkony, na provedení stavby) v souladu s platným občanským zákoníkem. Není zřejmé, jakým právem by se smlouva pro výstavbu řídila. Zde platí výše uvedené, že je to mimo rámec koncepce BIM a přísluší to dle našeho názoru MMR. Dále pokud se má smlouva odvolávat na obchodní/smluvní podmínky, pak mají být jedny, nikoliv Obecné smluvní podmínky a Zvláštní smluvní podmínky. Toto dělení pravděpodobně vychází ze systému využívaných u rezortních zadavatelů, které si toto interně mohou předepsat, ale určitě to neplatí obecně.

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) je veřejnoprávní stavovská organizace, která vznikla na základě zákona č. 360/1992 Sb., jako samosprávná profesní organizace s přeneseným výkonem působnosti státní správy.

ČESKÁ KOMORA
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ
ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

Sokolská 15, 12000 Praha 2, tel.: 2 270 90 111, e-mail: bim@ckait.cz

Metodiky aplikované v infrastrukturních zakázkách nelze jednoduše aplikovat a všech veřejných zakázkách, protože to nadměrně zatěžuje účastníky výstavby zejména administrativou a technickou náročností, která neodpovídá deklarovanému přínosu.

Dále připomínáme, že koncepce BIM k roku 2022 zatím cílí na nadlimitní veřejné zadavatele, ale to neznámá, že i menší zadavatelé na úrovni měst a obcí mohou tyto postupy aplikovat. Navíc nastavené prostředí se jistě časem propíše i na jejich úroveň. Je tedy nezbytné, aby vytvářené postupy a metodiky byly jednoznačné a jednoduše pochopitelné bez nutnosti využít nákladných konzultačních společností k vypsání jednoduché smlouvy a jejich příloh. To má dopad i do vzdělávání zadavatelů apod. co jistě bude v dalších fázích implementace BIM.

Na základě výše uvedeného a několika připomínek přiložených k tomuto dopisu nepovažujeme za vhodné bez předchozí diskuse odborné veřejnosti na směřování zadávání veřejných zakázek a jejich zasmulňování a bez souhlasu příslušné složky veřejné správy dále pokračovat.

Při této příležitosti si dovoluujeme vyjádřit nesouhlas k nedávno zveřejněným dokumentům, u kterých naše připomínky byly jednostranně vypořádány, tj. bez vyjádření připomínajícího, zda se způsobem souhlasí, tak jak je to obvyklé například v mezirezortním připomínkování právních předpisů a jak je to běžné na agentuře ČAS při vypořádávání připomínek k českým technickým normám.

S pozdravem

Ing. Jan Klečka
bim@ckait.cz

správce připomínkového místa k metodikám BIM za ČKAIT

Přílohy:

- Tabulka připomínek k dokumentu (1 strana)
- Stanovisko k Doporučení ke smlouvám a projektovému řízení (1 strana)

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) je veřejnoprávní stavovská organizace, která vznikla na základě zákona č. 360/1992 Sb., jako samosprávná profesní organizace s přeneseným výkonem působnosti státní správy.

Tabulka pro připomínky a jejich vypořádání:

Datum: 2019-08-09	Dokument: Zadávání veřejných zakázek, smlouvy a projektové řízení	Úkol: číslo úkolu
-------------------	---	-------------------

Jméno připomínkujícího a společnost	Kapitola/článek	Odstavec/obrázek/tabulka (např. tabulka 1)	Typ připomínky ¹⁾	Připomínka	Navrhovaná změna (připomínkující)	Vypořádání připomínky (zpracovatel)
ČKAIT			Obecná	Připomínky viz průvodní dopis. Dokument je mimo mandát koncepce BIM, užívá jinou terminologii. Před dalším postupem vyjasnit možnou implementaci do právních předpisů se souhlasem MMR.		
ČKAIT			Obecná	V obecném textu jsou nepřipustné výrazy typu „ČAS připravuje“ apod.		
ČKAIT			Obecná	Co je výstavbový projekt.? Pokud je tím míněn soubor prací zahrnující přípravu, provedení, vyhodnocení a podmínky provozování stavby, tak bude zadávání jednotlivých činností spadat pod různé formy veřejné zakázky. To bude mít vliv na formu smluv.		
ČKAIT			Obecná	Zásadní nesouhlas s výrazem „smlouva pro výstavbu“. Podzákoným předpisem není možné měnit zákon. Jaká specifika, nevyhovují současným zákonům? Je nesmyslné, aby smlouvy o dílo pro činnosti vedoucí ke stavbě a stejné činnosti, sloužící pro získání podobných informací (např. získávání geodetických nebo geologických) byly právně různé.		
ČKAIT			Obecná	Je nutné dodržovat platnou terminologii. Co to je „Soupis prací s výkazem výměr“ nebo ““oceněný rozpočet“.		
ČKAIT			Obecná	Koncepce, jasná definice a pravidla chybí především vydávaným metodikám BIM. Překrývají se, opakují se, a zdá se, že k připomínkám autoři nepřihlížejí. Jinak by se nemohly opakovat stále stejné chyby.		
ČKAIT	1 Úvod			Projektové řízení není nutným předpokladem pro uplatnění metody BIM ve stavebnictví.		
ČKAIT	2	Odst. 3 a další		Nezbytnou roli bude hrát pozice projektového manažera jako osoby, která je stěžejním pilířem výstavbového projektu.	Nezbytnou roli bude hrát pozice manažera projektu, jako osoby, která je stěžejním pilířem stavebního projektu.	Chybná terminologie: projektový manažer versus manažer projektu. Podobně jako stavební projektant

¹⁾ Typ připomínky: obecná, technická

Tabulka pro připomínky a jejich vypořádání:

Datum: 2019-08-09	Dokument: Zadávání veřejných zakázek, smlouvy a projektové řízení	Úkol: číslo úkolu
-------------------	---	-------------------

Jméno připomínajícího a společnost	Kapitola/článek	Odstavec/obrázek/tabulka (např. tabulka 1)	Typ připomínky ¹⁾	Připomínka	Navrhovaná změna (připomínající)	Vypořádání připomínky (zpracovatel)
						versus projektant stavby.
ČKAIT	2.1-2.2			Projektové řízení nelze zúžit na řízení času a řízení změn.		
ČKAIT	3.3	Hodnocení nabídek		Metoda kvalitativního hodnocení m4E je složitá a pracná	Pokud nechceme hodnotit nabídky podle nejnižší ceny, což je sice jednoduchá metoda, ale se špatným koncem v praxi, měla by se používat metoda založená na celoživotním cyklu stavby (k níž zatím chybí technické podklady), nebo metoda nejnižších nákladů na fázi provozu a užívání.	
ČKAIT	4	Český standard smlouvy pro výstavbu		Předložený koncept standardu (připomínkovan samostatně) je akademický text vzniklý překladem se šroubovitými nesrozumitelnými obraty, zcela nepoužitelný ve stavební praxi		
ČKAIT	4.1	Označení smlouva pro výstavbu		Smlouva pro výstavbu vzbuzuje dojem, že někdo chce za každou cenu obcházet české právo a český občanský zákoník. Platný občanský zákoník obsahuje zásadní ustanovení o smlouvách o dílo a některá specifická ustanovení týkající se staveb jako díla. Smlouvy o dílo ve stavebnictví lze považovat za obchodní zvyklost.	Občanský zákoník přihlíží k obchodním zvyklostem zachovávaným obecně, anebo v daném odvětví; platí, že obchodní zvyklost má přednost před ustanovením zákona, jež nemá donucující účinky.	
ČKAIT	4.2	Obecné a zvláštní smluvní podmínky		V českém právním rámci postačí jediné smluvní podmínky. Rozdělení na obecné a zvláštní, zřejmě podle FIDICu, má smysl u nadnárodních smluvních podmínek.		

¹⁾ Typ připomínky: obecná, technická

STANOVISKO k návrhu dokumentu ČAS

Doporučení ke smlouvám a projektovému řízení v BIM

Úhelnou otázkou k předloženému dokumentu je, proč se vydává a komu má sloužit; a to v souvislosti se zaváděním metody BIM v českém stavebnictví.

V tiráži dokumentu se uvádí, že dokument má dát zadavatelům obecný návod pro vypracování jejich interních pravidel a směrnic. V úvodu dokumentu se konstatuje, že jeho cílem je popsat procesy projektového řízení objednatele u veřejných zakázek v přípravné a zejména realizační fázi. Teprve v budoucnu mají být vytvořeny příslušné standardy projektového řízení ...

Metodu BIM lze uplatnit při navrhování, provádění a užívání staveb bez ohledu na to, zda účastníci výstavby uplatňují při své práci projektové řízení nebo smluvní podmínky FIDIC. Pro české stavebníky, projektanty a zhotovitele postačí pro zavádění metody BIM znalost anglické terminologie projektového řízení a její správný převod do češtiny. A to proto, že mezinárodní a evropské technické normy a metodiky BIM jsou postaveny na terminologii projektového řízení. Považuji proto Doporučení za zcela zbytečný a pro stavební praxi nepotřebný dokument.

Na téma projektového řízení byla v ČR vydána řada odborných publikací, každá zpravidla v rozsahu několika set tiskových stran. Jejimi autory jsou především pedagogové působící na Vysoké škole ekonomické v Praze. Obtížně lze základy projektového řízení shrnout do textu v rozsahu 40 normostran textu. Ve vztahu k tradičním scénářům, analýzám a simulacím projektového řízení zůstává Doporučení v obecné, povrchní rovině, s řadou formálních, terminologických a věcných chyb.

Jako český překlad anglického termínu „construction project“ je vhodnější stavební projekt, nikoliv výstavbový projekt. Výstavbový projekt vznikl zřejmě zkratkou z termínu „projekty spojené s výstavbou“, který používali první autoři edice ČKAIT Doporučné standardy metodické (DOSM), věnované projektovému řízení.

V Doporučení se opět objevují chybně 4 základní fáze projektu; základní fáze jsou tři: předinvestiční, investiční a provozní. Každou ze základních fází lze dále dělit na dílčí fáze. Fázi investiční tak můžeme dělit na dílčí fázi navrhování (označována také jako fáze souborného řešení), dílčí fázi realizačních příprav, dílčí fázi vlastní realizace a dílčí fázi ověření.

Pokud se pohybujeme v oblasti projektového řízení, pak základní a neopominutelnou součástí předinvestiční fáze jsou technicko-ekonomické studie, zejména pak studie proveditelnosti (feasibility study) s finanční analýzou projektu a s variantami řešení. Předinvestiční fáze končí rozhodnutím investora, zda bude nebo nebude projekt realizovat.

V Doporučení se nerozlišuje termín „projektový manažer“ a „manažer projektu“. Pro srovnání: projektový manažer je totéž, jako stavební inženýr, stavební projektant: tedy označení profese. Teprve manažer projektu je označení pro osobu, která organizuje a řídí konkrétní projekt – podobně jako inženýr stavby.

Pro uplatnění metody BIM ve stavebnictví potřebuje stavební praxe mít k dispozici nezávazné, doporučené smluvní vzory, smluvní podmínky, vzorový BIM Protokol, vzorový BEP/BMP. Případně, pokud se ukáže nutnost a potřeba, komentáře k ISO a EN technickým normám. Současně je třeba podporovat rozšiřování zkušeností z dobré praxe – publikovat dobré i špatné zkušenosti s uplatňováním metody BIM v podmínkách českého právního řádu a českých obchodních zvyklostí.

Marie Báčová, ČKAIT